

dr hab. Wioletta Mierzejewska, prof. SGH
Katedra Zarządzania Strategicznego
Kolegium Zarządzania i Finansów
Szkola Główna Handlowa w Warszawie

Warszawa, 30 sierpnia 2025 r.

Recenzja

Osiągnięcia naukowego i aktywności naukowej dr. Michała Bańki
na potrzeby postępowania habilitacyjnego w dziedzinie nauk społecznych
w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości

1. Podstawa opracowania recenzji

Recenzja została opracowana na potrzeby przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego dr. Michała Bańki prowadzonego przez Politechnikę Warszawską. Podstawę sporządzenia recenzji stanowią:

- pismo Przewodniczącej Rady Naukowej Dyscypliny Nauki o Zarządzaniu i Jakości Politechniki Warszawskiej – dr hab. inż. Katarzyny Rostek, prof. uczelni (pismo z dnia 09.06.2025 r., znak sprawy: RNDNZJ/III/13/2025),
- pismo Rady Doskonałości Naukowej informujące o wyznaczeniu części składu komisji habilitacyjnej (pismo z dnia 15.05.2025 r., znak sprawy: DRKN.Z5.400.51.2025)
- uchwała Rady Naukowej Dyscypliny Nauki o Zarządzaniu i Jakości Politechniki Warszawskiej z dnia 20.05.2025 r., powołująca członków komisji habilitacyjnej w celu przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego dr. Michała Bańki w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości,
- dokumentacja wniosku o wszczęcie postępowania habilitacyjnego dr. Michała Bańki obejmująca:
 - autoreferat prezentujący: posiadane dyplomy i stopnie naukowe, informację o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych, omówienie osiągnięć naukowych stanowiących znaczny wkład w rozwój dyscypliny, informację o aktywności naukowej realizowanej w więcej niż jednej instytucji naukowej, informację o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych oraz popularyzujących naukę, informację o współpracy z otoczeniem gospodarczym oraz syntetyczne podsumowanie osiągnięć naukowo-badawczych, dydaktycznych, popularyzatorskich, zawodowych
 - dotychczasowy dorobek naukowy – wykaz osiągnięć naukowych w podziale na monografie, redakcje monografii, rozdziały w monografiach, artykuły w czasopismach – łącznie 47 publikacji autorstwa lub współautorstwa dr. Michała Bańki uzyskane przed i po uzyskaniu stopnia doktora nauk ekonomicznych,
 - wybrane publikacje z dorobku naukowego,
 - pozostałą dokumentację potwierdzającą działalność dr. Michała Bańki,
 - monografię habilitacyjną dr. Michała Bańki *Open Innovation and Startups*, Wydawnictwo Routledge, 2025, ISBN 978-1-032-88920-7.

Przedłożona dokumentacja zawiera materiały umożliwiające przygotowanie recenzji na temat całokształtu dorobku dr. Michała Bańki na potrzeby postępowania habilitacyjnego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauk o zarządzaniu i jakości zgodnie z wymaganiami art. 219-221 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018 r. poz. 1668 z późn. zm.).

2. Podstawowe informacje o Habilitancie

Dr Michał Bańka tytuł magistra inżyniera ekonomii uzyskał w roku 2002 na kierunku ekonomia na Wydziale Handlu Zagranicznego Wyższej Szkoły Handlu i Prawa im. Ryszarda Łazarskiego w Warszawie. Stopień doktora nauk ekonomicznych w zakresie nauk o zarządzaniu uzyskał w roku 2008 na Wydziale Inżynierii Produkcji Politechniki Warszawskiej na podstawie rozprawy pt. *„Metodyka oceny instytucji zaangażowanych w proces wyboru projektów współfinansowanych z funduszy strukturalnych (na przykładzie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, oraz Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.)”*, przygotowanej pod kierunkiem naukowym prof. nzw. dr hab. Kazimierza Waćkowskiego [recenzenci prof. nzw. dr hab. Stanisław Marciniak (Politechnika Wrocławska), prof. nzw. dr hab. Witold Bielecki (Akademia Leona Koźmińskiego w Warszawie)].

Karierę naukową dr Michał Bańka związał głównie z Politechniką Warszawską, gdzie w latach 2003-2008 pełnił funkcję sekretarza studiów doktoranckich w Instytucie Organizacji Systemów Produkcyjnych Wydziału Inżynierii Produkcji (obecnie Wydział Mechaniczny Technologiczny), następnie w latach 2008-2010 był zatrudniony jako adiunkt w ww. Instytucie, kolejno w latach 2017-2019 był zatrudniony jako asystent w Zakładzie Systemów Informatycznych w ww. Instytucie, a od 2024 roku pełni obowiązki kierownika Zakładu Naukowego Zarządzania i Jakości w ww. Instytucie.

Równolegle do zatrudnienia na Politechnice Warszawskiej dr Michał Bańka zdobywał doświadczenie zawodowe w innych ośrodkach naukowych. I tak, w latach 2003-2005 pracował jako asystent w Katedrze E-Biznesu Wyższej Szkoły Handlu i Prawa im. Ryszarda Łazarskiego, w latach 2005-2011 był kierownikiem studiów podyplomowych w Akademii Leona Koźmińskiego w Warszawie, w latach 2009-2010 pracował jako adiunkt w Katedrze Europeistyki Wydziału Dziennikarstwa i Nauk Politycznych Uniwersytetu Warszawskiego. Był także wykładowcą zatrudnionym na umowę zlecenie w Instytucie Europeistyki Wydziału Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Warszawskiego (2017), Visiting Scholar w Department of Civil & Environmental Engineering Uniwersytetu Stanforda (2022) oraz zrealizował staż naukowy w Jagiellońskim Centrum Innowacji oraz Wydziale Zarządzania i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Jagiellońskiego (2023).

3. Ocena osiągnięcia naukowego

Habilitant jako główne osiągnięcie zgodnie z art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce wskazuje monografię:

Michał Bańka, *Open Innovation and Startups*, Wydawnictwo Routledge, 2025, ISBN 978-1-032-88920-7.

Monografia ma łączną objętość 269 stron, w tym: 8 stron wprowadzenia, 236 stron części właściwej, 14 stron zakończenia, 11 strony wykazu literatury.

Monografia opublikowana w prestiżowym wydawnictwie II poziomu.

Nie wskazano recenzentów wydawniczych.

Osiągnięcie naukowe oceniono pod względem wkładu Habilitanta w rozwój dyscypliny nauk o zarządzaniu i jakości, w szczególności zwracając uwagę na aspekty merytoryczne i metodyczne. W ramach przeprowadzonej oceny skoncentrowano się na: doborze tematu, weryfikacji celów pracy, doborze metod i narzędzi badawczych, generalnej wartości naukowej pracy i jej wkładzie do nauk o zarządzaniu i jakości.

a. Dobór tematu

Główną przesłanką podjęcia problematyki badawczej przez Habilitanta była chęć wypełnienia luki naukowej związanej ze specyfiką współpracy między startupami a korporacjami w programach akceleryacyjnych. Podjęta przez Habilitanta tematyka jednoznacznie wpisuje się w zakres nauk o zarządzaniu i jakości. Świadczy o tym stosowany aparat pojęciowy (innowacje, współpraca, startupy, korporacje), osadzenie problematyki w teorii otwartych innowacji oraz dobór podmiotów do badania.

Należy zauważyć, że podjęta tematyka jest przedmiotem licznych publikacji w ostatnich latach, które jednak nie wyczerpują możliwości badawczych. Tym samym należy zgodzić się z Habilitantem, że mimo rosnącego zainteresowania tematem współpracy między korporacjami a startupami nadal nie jest on w pełni rozpoznany, szczególnie w kontekście programów akceleryacyjnych.

Zdaniem recenzenta podjęta tematyka jest wartościowa nie tylko z perspektywy teoretycznej, ale również ma znaczenie aplikacyjne. Rozpoznawanie w ujęciu teoretycznym kwestii współpracy między startupami a korporacjami dobrze wpisuje się w rozwój teorii otwartych innowacji. Natomiast z perspektywy praktycznej rozpoznawanie wspomnianej problematyki pozwala przedsiębiorstwom na właściwe budowanie i zarządzania relacjami współpracy. Tym samym dobór tematyki pracy należy ocenić jako trafny, aktualny i ważny, a jej pogłębianie w opinii recenzenta jest wskazane.

b. Cele opracowania

Habilitant, jako główny cel opracowania wskazał: „z jednej strony usystematyzowanie wiedzy na temat współpracy międzyorganizacyjnej korporacji i startupów w programach akceleryacyjnych w świetle teorii otwartych innowacji, ale także poszerzenie tej wiedzy w trzech kluczowych obszarach:

1. *Określenie jak postrzegana jest współpraca międzyorganizacyjna startupów oraz korporacji w programach akceleryacyjnych oraz analiza jej znaczenia dla obu stron.*
2. *Ustalenie celów współpracy startupów i korporacji, napotkanych trudności i wyzwań wraz z analizą stopnia realizowanych celów przez strony w programach akceleryacyjnych.*
3. *Zidentyfikowanie kluczowych cech (predyktorów) charakteryzujących startupy, które potencjalnie zwiększają szanse na powodzenie współpracy międzyorganizacyjnej w programach akceleryacyjnych” (s. 10-11 autoreferatu oraz odpowiednio w języku angielskim s. 2 monografii).*

W ocenie recenzenta cel główny jest sformułowany prawidłowo, choć z pewnymi niedociągnięciami. Habilitant realizuje część celu głównego, czyli usystematyzowanie wiedzy na temat współpracy międzyorganizacyjnej korporacji i startupów, poprzez studia literaturowe. Natomiast poszerzenie wiedzy we wskazanych trzech obszarach następuje poprzez realizację badań empirycznych. Jest to prawidłowe i spójne podejście. Natomiast pewnym niedociągnięciem jest zaliczenie do celu pracy analizy („...*analiza jej znaczenia dla obu stron...*” pkt 1; „...*analizą stopnia realizowanych celów...*” pkt 2), która nie powinna być celem, a jedynie służy osiągnięciu celu. Ponadto, o ile punkt 2 i 3 wydają się ciekawe poznawczo i faktycznie ich realizacja może przyczynić się do pogłębienia wiedzy w przedmiotowym obszarze pracy, to punkt 1 uważam za dość płytki (w obecnym brzmieniu), szczególnie w pierwszej części.

Należy zauważyć, że wskazane przez Habilitanta w celu głównym trzy obszary poszerzania wiedzy (punkty 1-3, s. 2) traktowane są jako obszary problemu badawczego odzwierciedlające lukę badawczą (s. 126). Dobudowane jest do nich: pięć szczegółowych celów badawczych, pięć założeń i szesnaście pytań do założeń (rozdział 4), cztery szczegółowe cele badawcze i osiem pytań badawczych (rozdział 5), a w przypadku punktu 3 (rozdział 6) jeden szczegółowy cel badawczy. Niestety to zróżnicowane podejście powoduje gorszy odbiór pracy. Uproszczenie i ujednolicenie podniosłoby wartość pracy w obszarze metodycznym. Dodatkowo niektóre szczegółowe pytania badawcze są sformułowane w zbyt złożony sposób (np. pytania do założenia nr 3, s. 154), a w rozdziale 4 na końcu pojawiają się inaczej sformułowane szczegółowe cele badawcze jako pytania badawcze.

Należy zauważyć, że Habilitant wyróżnił szczegółowe cele badawcze nie tylko w odniesieniu do badań empirycznych, ale każdego z rozdziałów monografii (s. 3-4). Wskazuje od czterech do siedmiu szczegółowych celów badawczych w odniesieniu do poszczególnych rozdziałów monografii. Uważam takie podejście za błędne. Tym bardziej, że wskazane w kolumnie trzeciej Tabeli 0.1 (s. 3-4) stwierdzenia mają raczej charakter zakresu problemowego i odnoszą się do zawartości rozdziałów. Wyraźnie widać to na przykładzie celów badawczych wskazanych w odniesieniu do rozdziału 3 np. „*Omówienie zastosowanego podejścia badawczego*” (autoreferat s. 12; odpowiednio w monografii s. 3). Takie stwierdzenie nie może być traktowane jako cel badawczy. Realizacja szczegółowych celów badawczych ma pozwolić na rozwiązanie problemu badawczego i wypełnienie luki badawczej. Dlatego powinny być formułowane do problemu, a nie do rozdziału. Natomiast same szczegółowe cele badawcze sformułowane w rozdziałach empirycznych (rozdział 4-6) uważam za prawidłowe i interesujące poznawczo.

Po zapoznaniu się z celem głównym pracy i szczegółowymi celami badawczymi należy stwierdzić, że o ile cel główny monografii jest sformułowany poprawnie (z drobnymi niedociągnięciami), o tyle niepotrzebne i nieprawidłowe było wskazywanie szczegółowych celów badawczych odnośnie do każdego rozdziału monografii. Dodatkowo brak ujednolicenia i nadmierna komplikacja podejścia w badaniach empirycznych (cele badawcze, założenia badawcze, pytania badawcze w nadmiernej liczbie) powoduje gorszy odbiór pracy. Jednak w ogólnej ocenie przeważają pozytywne strony wynikające z aktualności podejmowanej tematyki i dobrego dookreślenia celu głównego pracy.

c. Metodyka badań

Habilitant we wstępie monografii zarysowuje zastosowaną metodykę badań. Procedurę badawczą szczegółowo obrazuje rysunek 0.1 (s. 6), na którym wskazano główne etapy prowadzonych badań, uwzględniając konceptualizację, dobór próby badawczej, realizację badań empirycznych, analizę danych, wyciąganie wniosków oraz formułowanie rekomendacji. Przyjętą procedurę badawczą należy ocenić pozytywnie. Szczegółowe omówienie instrumentarium badawczego znajduje się w rozdziale 3 monografii. Badania empiryczne zrealizowane przez Habilitanta zostały poprzedzone krytyczną analizą literatury przedmiotu, zarówno krajowej jak i zagranicznej. Należy ubolewać, że przeprowadzony systematyczny przegląd literatury nie zaowocował kompleksowym zestawieniem pojęć będących podstawą pracy. Tym bardziej, że Habilitant akcentuje różne rozumienie startupów w literaturze i wyprowadza cechy startupu, co jest wartościowym elementem monografii.

Przeprowadzone badania empiryczne mają charakter badań ilościowych. Niestety nie zostały one osadzone w żadnym paradygmacie badawczym (a przynajmniej nie wskazano tego). Niemniej zastosowane podejście badawcze jest właściwe i dostosowane do problematyki badawczej. Badania empiryczne zostały zrealizowane na dwóch próbach badawczych: startupach i korporacjach. Takie podejście należy uznać za prawidłowe, bowiem badanie współpracy tylko z jednej perspektywy skutkuje niepełnym postrzeganiem relacji. Realizacja badania na dwóch próbach wymagała opracowania dwóch kwestionariuszy ankiety. Habilitant wskazuje, że opracowanie narzędzia badawczego (kwestionariusza ankiety) zostało poprzedzone: systematycznym przeglądem literatury; wywiadami indywidualnymi z przedstawicielami startupów, korporacji i programów akceleryacyjnych; obserwacją trenową podczas Demo Day; badaniem pilotażowym. Niestety brakuje ram czasowych realizacji wywiadów indywidualnych, pilotażu i samych badań.

Do zbierania danych Habilitant zastosował metodę CAWI. Wskazane są korzyści stosowania tej metody, ale brakuje identyfikacji jej wad. Habilitant nie przeprowadził także pełnej walidacji narzędzia badawczego, choć dołożył starań etapowo je tworząc i testując. W części metodycznej pracy nie wskazano także sposobu pomiaru poszczególnych zmiennych. Z opisu wyników badań w rozdziałach 4-6 można wnioskować, że większość była mierzona na 7-mio stopniowej skali Likerta, ale część na 10-cio stopniowej skali, jak również na 5-cio stopniowej skali. Brakuje uzasadnienia doboru skal pomiarowych.

Analiza uzyskanych danych przeprowadzona jest prawidłowo, choć na bardzo podstawowym poziomie. Weryfikację pierwszego obszaru problemu badawczego oparto na analizie rozkładów odpowiedzi. W dalszej części wykorzystano proste rozkłady odpowiedzi, średnią, odchylenie standardowe, w niektórych przypadkach test t-Studenta. Dopiero w rozdziale 6 zastosowano testy Kruskala-Wallisa, chi-kwadrat czy Fishera. Warto byłoby w rozdziale metodycznym wskazać i uzasadnić dobór narzędzi do analizy danych. Uzasadnienia częściowo znajdują się bezpośrednio w tekście, choć nie w każdym przypadku.

Reasumując obszar metodyczny pracy ma wskazane wyżej słabości. Sam dobór metod należy ocenić jako prawidłowy, dopasowany do problematyki pracy. Natomiast odnośnie do przygotowania narzędzia badawczego i analizy danych pojawiają się niedociągnięcia. Niewątpliwie warto byłoby ograniczenia metodyczne badań bardziej uwypuklić w zakończeniu monografii.

d. Wartość naukowa pracy i jej wkład w rozwój dyscypliny nauk o zarządzaniu i jakości

Struktura monografii jest poprawna, składa się z części teoretycznej i empirycznej, co jest powszechnie przyjęte w pracach z zakresu nauk o zarządzaniu i jakości. Monografia składa się z sześciu rozdziałów, wstępu, zakończenia, spisu rysunków i tabel oraz bibliografii. Układ pracy jest logiczny z perspektywy kolejności poruszanych zagadnień. Część teoretyczną stanowią dwa pierwsze rozdziały, a część empiryczna to rozdziały od czwartego do szóstego. Niewątpliwą zaletą pracy są syntetyczne wprowadzenia do każdego z rozdziałów.

We wstępie przedstawiono podejmowany problem badawczy wraz z krótkim uzasadnieniem jego znaczenia w ujęciu teoretycznym i empirycznym. Jak już wcześniej wspomniano podejmowana tematyka jest zarówno aktualna, jak i istotna poznawczo oraz aplikacyjnie. Pewien niedosyt zatem budzi pobieżne wprowadzenie i uzasadnienie wagi podejmowanego tematu. Kolejno Habilitant wskazuje na cel główny, cele badawcze, proces badawczy oraz zawartość poszczególnych rozdziałów. Warto byłoby uzupełnić wstęp o krótkie podsumowanie wkładu wyników zrealizowanych badań w rozwój wiedzy w obszarze nauk o zarządzaniu i jakości.

W rozdziale pierwszym Habilitant omawia zamknięty i otwarty model innowacji, wskazując powody przejścia z zamkniętego na otwarty model innowacji. Niestety zastosowano bardzo syntetyczne podejście do omówienia obu modeli. Pełne przedstawienie kwestii zamkniętych i otwartych innowacji wymagałoby dodania wątku o balansowaniu obu modeli, który jest podejmowany w literaturze przedmiotu. W dalszej części rozdziału, z racji zakresu pracy, Habilitant poświęca więcej uwagi otwartym innowacjom, co należy uznać za prawidłowe. Niestety treści w poszczególnych podrozdziałach powielają się, co daje wrażenie niespójnej wypowiedzi. Przykładowo odniesienie do czynników sukcesu współpracy w modelu otwartych innowacji można znaleźć się w podrozdziałach 1.4 i 1.5. Przy czym w podrozdziale 1.4 wskazano grupy czynników bez ich omówienia. Ponadto mylące są tytuły niektórych rozdziałów. Przykładowo podrozdział 1.4 mimo ogólnego tytułu „*Cooperation in an open innovation model*” odnosi się do różnych kwestii współpracy, ale z perspektywy korporacji (warto byłoby to doprecyzować w tytule). Dodatkowo samo odniesienie się do kwestii rozumienia współpracy pojawia się dopiero

w podrozdziale 1.5. Niewątpliwie wartościowymi częściami rozdziału pierwszego są te nawiązujące wprost do współpracy między korporacjami a startupami w modelu otwartych innowacji. Habilitant poprzedza to krótkim wykazem definicji startupów oraz autorskim zestawieniem atrybutów startupów. Jest to bardzo ważna i wartościowa część ze względu na bardzo zróżnicowane rozumienie startupów zarówno w literaturze jak i praktyce gospodarczej. Na pozytywną ocenę zasługują także kolejne podrozdziały, w których słusznie zostały wskazane zarówno potencjalne mocne, jak i słabe strony startupów i korporacji. Patrzenie z obu perspektyw jak i uwzględnianie pozytywnych i negatywnych elementów świadczy o pełnym rozpoznaniu problematyki. Na uwagę zasługują także scharakteryzowane w ciekawy sposób (i odniesione do potrzeb kapitałowych, jak i fazy rozwoju startupu) modele współpracy korporacji ze startupami (błąd na rysunku 1.8 – pozostawienie sformułowania w języku polskim). Reasumując, mimo braku uporządkowania i pogłębienia pierwszej części rozdziału należy uznać go za interesujący oraz wnoszący wkład w rozwój wiedzy o relacji współpracy między korporacjami a startupami w procesie otwartych innowacji.

W rozdziale drugim Habilitant przechodzi do omówienia istoty programów akceleratorycznych jako kluczowego narzędzia współpracy między korporacjami a startupami w procesie innowacji. Definiując programy akceleratoryczne dla startupów Habilitant słusznie wskazuje na ich różnorodność. Jednocześnie popiera to nie tylko odniesieniem do teorii, ale również przykładami rynkowymi. Interesującą częścią rozdziału, jednocześnie potwierdzającą biegłość poruszania się w temacie świata startupów i programów akceleratorycznych, jest ta poświęcona omówieniu różnych modeli programów akceleratorycznych i modeli współpracy w ramach programów akceleratorycznych. Omówienie wzbogacone jest rysunkami oraz tabelami podsumowującymi najważniejsze cechy poszczególnych modeli. Warto byłoby bardziej uporządkować tę część. Przykładowo punkty 2.2.1-2.2.3 można połączyć, gdyż odnoszą się do tych samych kryteriów podziału. Również tytuł podrozdziału 2.4 jest nieprecyzyjny, sugeruje, że chodzi o generalne zasady tworzenia i działania programu akceleratorycznego, natomiast z treści wynika, że skupia się bardziej na tworzeniu i działaniu korporacyjnego programu akceleratorycznego (choć nie jest to do końca jasne). Natomiast podrozdział 2.5 wydaje się być bardzo ciekawy, jednak jego umieszczenie w strukturze pracy odczytuję trochę jako przypadkowe. Zdecydowanie lepiej byłoby go wydzielić jako osobny rozdział i rozwinąć omawiając bardziej precyzyjnie programy akceleratoryczne w różnych regionach świata. Brakuje tutaj odwołania do raportów i podsumowań rynkowych. Niewątpliwą mocną stroną rozdziału drugiego jest punkt 2.6, w którym Habilitant szczegółowo omawia etapy programu akceleratorycznego oraz podrozdział 2.7 poświęcony współpracy na etapie post- akceleratorycznym. Można przyjąć, że jest to autorskie podejście, wymagałoby to jednak bardziej wyrazistego zaakcentowania. Podsumowując, rozdział drugi rozwija wiedzę o programach akceleratorycznych poprzez identyfikację ich istoty i omówienie różnych modeli. Ma także walory aplikacyjne ze względu na wskazanie kluczowych etapów oraz wyzwań w tworzeniu i działaniu korporacyjnych programów akceleratorycznych.

Trzeci rozdział monografii, to rozdział metodyczny. Celem rozdziału jest zdefiniowanie luki badawczej oraz scharakteryzowanie metody przeprowadzonych badań. Szczegółowo do metody badań odniesiono się w punkcie „3c. Metodyka badań” niniejszej recenzji. Co do struktury rozdziału, to jest ona prawidłowa, choć w opinii recenzenta podrozdział 3.1.2 lepiej, aby był

połączony z punktem 2.5 i wydzielony jako osobny rozdział. Habilitant rozpoczyna rozdział trzeci od systematycznego przeglądu literatury mającego na celu identyfikację luki badawczej. Systematyczny przegląd literatury (SPL) został oparty na metodyce PRISMA. Prawdopodobnie zaprojektowano strategię poszukiwania literatury, uwzględniając dobór baz danych, słów kluczowych oraz czasu i zakresu poszukiwań. Dodatkowo Habilitant analizuje projekty NCN oraz bazę BazEkon, aby uzupełnić przegląd o krajową perspektywę. Niestety omówienie wyników SPL jest bardzo ubogie. Z możliwych zestawień uwzględniono tylko liczbę publikacji w poszczególnych latach (rysunek 3.2). Praca zyskałaby na wartości, gdyby Habilitant pokazał inne zestawienia publikacji według np. obszarów geograficznych, podstaw teoretycznych, przyjętej metodyki badań itd. Sama analiza uzyskanej bazy danych jest bardzo pobieżna i stanowi słabą podstawę do zdefiniowania luki badawczej. Natomiast na pozytywną ocenę zasługuje poświęcenie odrębnego rozdziału (3.2) na wyprowadzenie luki badawczej, która nie jest niestety wprost wyrażona. Recenzent znajduje tylko stwierdzenia o ważności badań, ich małej liczbie, fragmentaryczności itp. Należy domyślać się, że wskazane trzy obszary badawcze mają odzwierciedlać lukę badawczą zidentyfikowaną w literaturze przedmiotu. Wskazana byłaby większa precyzja w tym obszarze. Dodatkowo wyprowadzając lukę badawczą warto byłoby mocniej poprzeć się przeglądem literatury, który Habilitant przeprowadził. Natomiast wskazane problemy badawcze dobrze korespondują z obszarami (celami) znajdującymi się na stronie 2 monografii. Choć jak wspomniano lepsze nawiązanie do przeprowadzonego przeglądu literatury pozwoliłoby na jednoznaczne uzasadnienie dlaczego Habilitant podejmuje się odpowiedzieć na wskazane (a nie inne) pytania, czy też dlaczego uwzględnia wskazane (a nie inne) atrybuty startupów (s.126-127 monografii). W kolejnych częściach rozdziału Habilitant przechodzi do omówienia procesu badawczego (podrozdziały 3.3 i 3.4). Uwagi o przyjętej metodyce badań omówiono we wcześniejszym punkcie niniejszej recenzji. Pozytywnie należy ocenić wieloaspektową charakterystykę próby badawczej w podziale na startupy i korporacje biorące udział w programach akceleryacyjnych.

Rozdział czwarty to omówienie wyników badań empirycznych. Habilitant skupia się tutaj na pierwszym obszarze problemu badawczego dotyczącym postrzegania współpracy między korporacjami a startupami w programach akceleryacyjnych i jej znaczenia. We wprowadzeniu do rozdziału wskazano na jego cel i szczegółowe cele badawcze. Dodatkowo Habilitant formułuje założenia badawcze i pytania badawcze. Rozdział jest bardzo uporządkowany, a poszczególne podrozdziały odpowiadają szczegółowym celom badawczym. Co do zawartości merytorycznej, to Habilitant konsekwentnie omawia odpowiedzi na pytania zawarte w kwestionariuszu. Pozytywnie należy ocenić podejmowane próby wyjaśnienia uzyskanych odpowiedzi. Niektóre poparte są własnymi obserwacjami, czy realnymi przykładami, co wzbogaca prowadzone rozważania. Niemniej warto byłoby zastosować bardziej zaawansowane narzędzie badające znaczenie, czy trudność podejmowanej współpracy, niż pytanie o to wprost respondentów. Co prawda Habilitant zastrzega, że jest to badanie opinii, jednakże do bardziej obiektywnej oceny m.in. znaczenia współpracy warto byłoby zastosować konstrukt traktujący tę zmienną jako zmienną ukrytą. Niestety brakuje wydzielonego podsumowania rozdziału. Następuje ono na końcu podrozdziału 4.5 omawiającego koszty i korzyści współpracy. Dodatkowo Habilitant odpowiada na pięć pytań badawczych, które wcześniej nie zostały postawione. Co prawda pytania odpowiadają szczegółowym celom badawczym i sformułowanym na początku rozdziału założeniom

badawczym, jednak warto byłoby uporządkować tę kwestię. Reasumując, mimo zastosowanych prostych narzędzi pomiaru i analizy danych wartość naukową rozdziału oceniam pozytywnie. Wynika to głównie ze stosunkowo mało rozpoznanej tematyki będącej przedmiotem badań.

Rozdział piąty to kontynuacja omawiania wyników badań empirycznych. Poświęcony jest drugiemu obszarowi problemu badawczego (luki badawczej), czyli celom, trudnościom i wyzwaniom współpracy startupów z korporacjami. We wprowadzeniu do rozdziału Habilitant wskazuje na cztery szczegółowe cele badawcze, do których formułuje osiem pytań badawczych. Kolejne części rozdziału służą odpowiedzeniu na pytania badawcze. Na pozytywną ocenę zasługuje uwzględnienie perspektywy reprezentantów korporacji jak i reprezentantów startupów przy omawianiu celów, trudności i wyzwań współpracy startupów i korporacji, co daje pełny obraz podejmowanej współpracy. Habilitant konsekwentnie omawia poszczególne zagadnienia, zderza odpowiedzi reprezentantów korporacji z odpowiedziami udzielonymi przez reprezentantów startupów, a także rozwija tematykę poszukując przyczyn otrzymanych wyników. Prowadzone rozważania są bardzo ciekawe i wskazują na pogłębioną wiedzę Habilitanta w przedmiotowym obszarze pracy. Szkoda tylko, że nie zastosowano bardziej zaawansowanych metod analizy danych. Tym bardziej, że Habilitant wskazuje na czynniki wpływające na uzyskane odpowiedzi. Warto byłoby zróżnicować odpowiedzi właśnie ze względu na wskazane czynniki lub inne, które charakteryzowały próbę badawczą. W opinii recenzenta najbardziej wartościowymi częściami rozdziału piątego są te poświęcone trudnościom i wyzwaniom we współpracy między korporacjami a startupami w programach akceleryacyjnych. Oprócz niewątpliwych walorów poznawczych mają duży potencjał aplikacyjny, pozwalający formułować wnioski na rzecz usprawnienia omawianej współpracy. Podobnie jak we wcześniejszych rozdziałach brakuje wydzielonego podsumowania rozdziału. Zostało ono zamieszczone jako część końcowa ostatniego podrozdziału.

Ostatni rozdział monografii dotyczy atrybutów startupów, które wpływają na efektywność współpracy międzyorganizacyjnej. Habilitant przedstawia ciekawy schemat atrybutów startupów mogących mieć wpływ na efektywność współpracy z korporacjami w programach akceleryacyjnych (choć pisze generalnie o współpracy międzyorganizacyjnej). Brakuje jego osadzenia w literaturze, mimo iż Habilitant powołuje się na przegląd literatury, własne doświadczenie oraz rozmowy z podmiotami zaangażowanymi we współpracę jako podstawę opracowania schematu. Podobnie w przypadku miernika efektywności współpracy brakuje wskazania podstaw jego opracowania. W samym schemacie (modelu) atrybutów wpływających na efektywność współpracy uwzględniono sześć grupujących je bloków. Należałoby się tutaj zastanowić czy poprawne jest używanie określenia „atrybut”, które rozumiane jest jako cecha lub właściwość. Część wskazanych punktów, to czynniki odnoszące się do np. historii współpracy czy czasu jej nawiązania. Niemniej same rozważania i poszukiwania czynników wpływających na efektywność współpracy w opinii recenzenta stanowią wartościowy materiał. Habilitant na podstawie przeprowadzonych testów zweryfikował wskazane grupy czynników potencjalnie wpływających na efektywność współpracy. Należy jedynie zalecić ostrożność w formułowaniu wniosków końcowych, szczególnie w sytuacji, gdy nie uzyskano różnic istotnych statystycznie między wszystkimi grupami w badaniu (np. s. 203). Mimo słabych stron rozdziału, a w tym uproszczonych metod badawczych i stosunkowo małych liczebności w tabelach kontyngencji,

należy uznać go za rozdział przyczyniający się do rozwoju dyskusji w temacie współpracy startupów z korporacjami w programach akceleryacyjnych. Podobnie jak we wcześniejszych rozdziałach, wydzielone podsumowanie byłoby pożądane wraz z lepszą edycją rozdziału (patrz tabele s. 204).

W zakończeniu Habilitant dokonuje podsumowania całej monografii. Wskazuje na podstawowe wnioski płynące z części teoretycznych, jak i formułuje wnioski na podstawie przeprowadzonych badań empirycznych. Zakończenie stanowi dobre podsumowanie pracy. W sposób syntetyczny przedstawiono jej najważniejsze elementy. Habilitant odnosi się także do ograniczeń prowadzonych badań oraz formułuje kierunki dalszych badań. Warto byłoby je uzupełnić o ograniczenia metodyczne, a w tym o zastosowanie bardziej zaawansowanych narzędzi. Natomiast niewątpliwie wartościową częścią zakończenia są implikacje praktyczne prowadzonych rozważań i badań empirycznych. Habilitant określa je w podziale na implikacje dla korporacji, startupów, ekosystemu startupów oraz zarządzających programami akceleryacyjnymi.

Podsumowując, należy podkreślić, że przedłożona do oceny monografia prezentuje nierówny poziom. Brak uporządkowania niektórych treści plus niedociągnięcia w zakresie metodyki prowadzonych badań wpływają na gorszy odbiór i obniżają jakość prezentowanych rozważań i wniosków. Niemniej w opinii recenzenta prezentowana monografia przyczynia się do rozwoju dyscypliny nauk o zarządzaniu i jakości poprzez usystematyzowanie i poszerzenie wiedzy na temat współpracy korporacji i startupów w programach akceleryacyjnych głównie poprzez:

- Przeprowadzenie dyskusji nad rozumieniem pojęcia startupu wraz z określeniem kluczowych atrybutów go definiujących.
- Autorskie skategoryzowanie oraz szczegółowe omówienie różnych modeli współpracy między korporacjami a startupami.
- Pogłębienie wiedzy na temat programów akceleryacyjnych wraz z ich uporządkowaniem, identyfikacją rodzajów i cech charakterystycznych oraz szczegółowym omówieniem modeli współpracy w ramach tych programów, a także autorskim opracowaniem etapów programu akceleryacyjnego.
- Dostarczenie i interpretację empirycznego obrazu współpracy między korporacjami a startupami z uwzględnieniem obu perspektyw, a w tym ocenę potencjału startupów i korporacji do podejmowania współpracy, identyfikację motywów oraz wyzwań.
- Opracowanie listy czynników mogących mieć wpływ na efektywność współpracy między korporacjami a startupami wraz z ich przetestowaniem empirycznym.
- Dostarczenie wniosków dla praktyki gospodarczej dla wszystkich stron zaangażowanych we współpracę tj., korporacji, startupów oraz zarządzających programami akceleryacyjnymi.

Reasumując, w świetle przedstawionej oceny i uwag, stwierdzam, że wskazana przez dr. Michała Bańkę monografia *Open Innovation and Startups* wydana przez Wydawnictwo Routledge zawiera

osiągnięcia naukowe spełniające w wystarczającym stopniu wymagania w zakresie wkładu w rozwój dyscypliny nauk o zarządzaniu i jakości.

4. Ocena pozostałych osiągnięć naukowo-badawczych

Zainteresowania naukowe dr. Michała Bańki koncentrują się, jak sam Habilitant wskazuje, na *"badaniu źródeł dynamicznego rozwoju przedsiębiorstw, efektywnej współpracy między podmiotami oraz skutecznym wdrażaniu innowacji"* (s. 27 autoreferatu). Wpisują się tym samym w subdyscyplinę nauk o zarządzaniu i jakości: zarządzanie strategiczne. Dr Michał Bańka skupia się głównie na badaniu startupów. Prowadzone badania są wieloaspektowe i obejmują różne szczegółowe zagadnienia, a w tym: programy akceleracyjne, startupy technologiczne (deeptech startups), startupy greentechowe, współpracę między korporacjami a startupami w programach akceleracyjnych, wpływ pandemii COVID-19 na współpracę korporacji ze startupami, czy też współpracę między korporacjami a startupami na etapie po zakończeniu programu akceleracyjnego. Wskazane obszary stanowią spójną całość. Habilitant upowszechniał wyniki badań w publikacjach o zasięgu krajowym i międzynarodowym. Były to głównie publikacje wieloautorskie. Dodatkowo dr Michał Bańka wskazuje na obszary zainteresowań w ramach innych nauk niż nauki o zarządzaniu i jakości, a w tym w ramach nauk o polityce i administracji, nauk ścisłych (informatyka) oraz nauk inżynieryjno-technicznych (inżynieria lądowa i transport), co sprawia, że przedłożony dorobek ma charakter interdyscyplinarny.

Przedstawiony do oceny dorobek publikacyjny obejmuje łącznie 47 pozycji, a w tym 32 pozycje opublikowane po uzyskaniu stopnia doktora. Na dorobek po uzyskaniu stopnia doktora składają się: 1 samodzielna monografia wydana przez wydawnictwo Routledge, udział w 4 wieloautorskich monografiach wydanych przez krajowe wydawnictwa, 3 współredakcje monografii, 3 autorskie rozdziały w monografiach, udział w 2 wieloautorskich rozdziałach w monografiach, udział w 19 wieloautorskich artykułach w czasopismach krajowych i zagranicznych (a w tym 8 artykułów w czasopismach posiadających Impact Factor). Większość wykazanych publikacji Habilitant opublikował we współautorstwie. Wskaźniki dokonań naukowych dr. Michała Bańki zamieszczone w autoreferacie przedstawiają się następująco:

- Sumaryczny Impact Factor – 20,952
- Sumaryczny CiteScore – 31,4
- Punkty MNIŚW – 2453
- Liczba cytowań (Web of Science) – 42 (36 z wykluczeniem samocytowań)
- Liczba cytowań (Scopus) – 50 (45 z wykluczeniem samocytowań)
- Indeks Hirscha (Web of Science) – 4
- Indeks Hirscha (Scopus) – 4

Aktywność publikacyjną dr. Michała Bańki należy ocenić umiarkowanie pozytywnie. Niestety Habilitant dostarczył tylko wybrane publikacje ze wskazanych w wykazie osiągnięć naukowych. Skutkuje to niepełnym wglądem w dorobek publikacyjny. Co prawda załączone publikacje są interesujące, ale należy domniemywać, że część artykułów w dorobku naukowych powstała w ramach tego samego (jednego) badania empirycznego, które było podstawą wykazanej jako

osiągnięcie naukowe monografii. Nie jest to błąd, ale wpływa na gorszy odbiór dorobku, który tym samym bazuje na ograniczonej liczbie badań naukowych. Dodatkowo Habilitant wskazuje jako monografie wieloautorskie opracowania, które noszą znamiona raportów i tak są tytułowane na pierwszej stronie (zob. „Deeptech Startups”, „GreenTech”- punkty 2 i 3 w wykazie osiągnięć naukowych w części monografie). Przy wykazywaniu dorobku naukowego warto byłoby wdrożyć większą precyzję. Natomiast nie bez znaczenia jest tu udział publikacji w czasopismach z Impact Factorem. Na podkreślenie zasługuje także stosunkowo duży udział publikacji wieloautorskich, co świadczy o umiejętności pracy w zespole, a także organizacji procesu badawczego i koordynacji działań zespołu (na podstawie autoreferatu s. 29). Zwieńczeniem prowadzonych prac jest monografia, która spina i rozwija poruszane w innych publikacjach wątki.

Dr Michał Bańka był zaangażowany w 11 projektów badawczych, rozwojowych i dydaktycznych. Były to projekty krajowe. Przy czym z zestawienia znajdującego się w Tabeli 6 (s. 39-44 autoreferatu) wynika, że były to głównie projekty wdrożeniowe i dydaktyczne. Brakuje projektów o charakterze czysto naukowym, w ramach badań podstawowych nakierowanych na zdobywanie i rozwój nowej wiedzy, a także projektów w wymiarze międzynarodowym. W ramach realizowanych projektów Habilitant pełnił różne funkcje, zarówno kierownika, jak i wykonawcy.

Pozytywnie należy ocenić uczestnictwo Habilitanta w krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych, kongresach i sympozjach. Aktywność w tym obszarze obejmowała zarówno uczestnictwo w konferencjach, wygłaszanie referatów, jak i udział w panelach oraz organizację i udział w wydarzeniach okołokonferencyjnych.

Habilitant po uzyskaniu stopnia doktora zrealizował dwa staże naukowe. Pierwszy staż został zrealizowany na Uniwersytecie Stanforda i skutkowało pogłębieniem wiedzy i warsztatu badawczego, a także publikacją z prof. Michaeliem Lepechem. Drugi staż naukowy odbył się w Jagiellońskim Centrum Innowacji w Krakowie. Głównym rezultatem tego stażu była publikacja naukowa współautorska oraz opracowanie założeń do programu akceleracyjnego dla startupów medtech.

Habilitant jest członkiem Towarzystwa Naukowego Organizacji i Kierownictwa (TNOiK), Academy of Management (AOM). Ponadto jest aktywnym recenzentem w czasopismach ogólnokrajowych i międzynarodowych.

Podsumowując, pozostałe osiągnięcia naukowo-badawcze Habilitanta należy uznać za istotne w stopniu wystarczającym zarówno w obszarze badawczym, jak i publikacyjnym. Warto podkreślić spójność tematyczną publikacji, udział publikacji z ImpactFactorem oraz aktywność w upowszechnianiu wyników badań podczas wydarzeń naukowych. Na zadawalającym poziomie jest również aktywność na międzynarodowym forum naukowym (staże i wystąpienia).

5. Ocena osiągnięć dydaktycznych, organizacyjnych oraz popularyzujących naukę

Dr Michał Bańka swoją aktywność dydaktyczną realizował przede wszystkim na Wydziale Mechanicznym Technologicznym Politechniki Warszawskiej. Ma także doświadczenia pracy dydaktycznej na innych uczelniach np. Akademia Leona Koźmińskiego w Warszawie,

Uniwersytet Warszawski, Wyższa Szkoła Handlu i Prawa im. Ryszarda Łazarskiego w Warszawie. W trakcie pracy dydaktycznej prowadził zajęcia na studiach I i II stopnia oraz na studiach podyplomowych. Były to przedmioty w formie wykładów, ćwiczeń i laboratoriów w następujących obszarach: innowacje i przedsiębiorczość; informatyczne systemy zarządzania; polityki i regulacje Unii Europejskiej. Dr Michał Bańka pełnił także rolę Visiting Scholar na Uniwersytecie Stanforda (2022 r.) oraz realizował staż naukowy na Uniwersytecie Jagiellońskim (2023 r.).

Habilitant na koniec 2024 r. deklaruje promotorstwo 33 prac licencjackich i magisterskich (nie wskazano precyzyjnie ilu licencjackich, a ilu magisterskich). Ponadto sprawował opiekę naukową w charakterze promotora pomocniczego p. mgr inż. Teresy Siedleckiej Wójcikowskiej obronionej na Wydziale Transportu Politechniki Warszawskiej w 2023 r. .

Na przestrzeni analizowanego okresu, dr Michał Bańka pełnił ważne funkcje organizacyjne, a w tym był sekretarzem studiów doktoranckich w Instytucie Organizacji Systemów Produkcyjnych na Wydziale Inżynierii Produkcji Politechniki Warszawskiej (2003-2008) oraz kierownikiem studiów podyplomowych w Akademii Leona Koźmińskiego w Warszawie (2005-2011). Od 2024 roku dr Michał Bańka jest pełniącym obowiązki kierownika Zakładu Naukowego Zarządzania i Jakości w Instytucie Organizacji Systemów Produkcyjnych na Wydziale Inżynierii Produkcji Politechniki Warszawskiej.

Habilitant był zaangażowany także w realizację projektów dydaktycznych finansowanych ze środków NCBiR oraz Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych. W 2018 roku był także współopiekunem Studenckiego Koła Naukowego Zarządzania Przedsiębiorstwem – Organizator na Wydziale Inżynierii Produkcji Politechniki Warszawskiej.

Dr Michał Bańka prezentuje bardzo dużą aktywność we współpracy z otoczeniem gospodarczym. W Tabeli 8 (s. 52-54 autoreferatu) wykazano różne funkcje menedżerskie i eksperckie jakie pełnił od 2004 roku. Część tych działań jest ściśle związana z podstawowym obszarem zainteresowań naukowych, czyli innowacjami, startupami i współpracą międzyorganizacyjną.

6. Konkluzja

Biorąc pod uwagę wszystkie obszary aktywności i osiągnięć dr. Michała Bańki, dokonany bilans mocnych i słabych stron dorobku Habilitanta, należy stwierdzić, że dorobek dr. Michała Bańki spełnia w wystarczającym stopniu ustawowe warunki uzyskania stopnia doktora habilitowanego nauk społecznych w dyscyplinie nauk o zarządzaniu i jakości określone w zapisach ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018 r. z poz. 1668 z późn. zmianami). Spełnione są przesłanki warunkujące nadanie stopnia doktora habilitowanego, a w tym:

- posiadanie stopnia doktora (stopień doktora nauk ekonomicznych w zakresie nauk o zarządzaniu został uzyskany przez Habilitanta w 2008 roku na Wydziale Inżynierii Produkcji Politechniki Warszawskiej),

- posiadanie osiągnięć naukowych stanowiących znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauk o zarządzaniu i jakości, a w tym co najmniej jednej monografii naukowej (wkład w rozwój dyscypliny osiągnięć naukowych zawartych w przedłożonej do oceny monografii został oceniony na wystarczający),
- wykazanie istotnej aktywności naukowej w więcej niż jednej uczelni (dr Michał Bańka pracuje na Politechnice Warszawskiej, a dodatkowo odbył staże na Uniwersytecie Stanforda i Uniwersytecie Jagiellońskim).

dlatego też wnioskuję o dopuszczenie Pana dr. Michała Bańki do dalszych etapów zmierzających do nadania stopnia doktora habilitowanego.

W. Hierzyński